

Titulació	Tipus	Curs
Arqueologia	OP	4
Història	OP	4

Professor/a de contacte

Nom : José María Carrasco López

Correu electrònic : josemaria.carrasco@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No es necessita cap requisit previ. Es recomana, però, tenir coneixements d'Història general, i en especial, d'història antiga o de cultura clàssica.

Objectius

L'assignatura se centrarà en l'anàlisi dels processos religiosos i de pensament, així com dels sistemes de creences generats als móns pròxim-oriental, egipci, grec i romà. A més d'abordar els elements propis de les pràctiques culturals, les institucions religioses i les idees sobre el més enllà, l'àmbit diví i el destí, entre d'altres, dels estats pròxim-orientals, així com de grecs i romans, plurals i en continua evolució, s'analitzarà també la creació de processos de coneixement lògic basat en la observació, científic i també d'altres corrents de pensament (filosòfic, geogràfic, ...), així com l'impacte que aquest coneixement va tenir en el món antic, tractant casos concrets d'estudi.

Al final del curs, l'alumne ha d'assolir un coneixement bàsic de les principals estructures culturals relacionades amb la religió i el coneixement tant del món pròxim-oriental com del grecoromà, així com ser capaç d'analitzar, processar i interpretar qualsevol mena de material addicional, tant font primària com secundària, demostrant una primera assimilació dels principis bàsics de la metodologia de la recerca històrica.

Resultats d'aprenentatge

1. Fer presentacions orals utilitzant un vocabulari i un estil acadèmics adequats.
2. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets.
3. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics.
4. Identificar els mètodes propis de l'arqueologia i la seva relació amb l'anàlisi històrica.
5. Utilitzar el vocabulari tècnic específic i d'interpretació de la disciplina.
6. Aplicar tant els coneixements com la capacitat d'anàlisi a la resolució de problemes relatius al camp d'estudi propi.
7. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
8. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
9. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.

10. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
11. Dominar l'estructura diacrònica general del passat.
12. Relacionar els elements i els factors que intervenen en el desenvolupament dels processos històrics.
13. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
14. Conèixer els debats historiogràfics principals referents a l'antiguitat.
15. Avaluar críticament els models que expliquen l'Època Antiga.
16. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa. Saber utilitzar de manera experta les possibilitats d'Internet.
17. Fer presentacions orals utilitzant un vocabulari i un estil acadèmics adequats.
18. Identificar els mètodes propis de l'arqueologia i la seva relació amb l'anàlisi històrica.
19. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets.
20. Utilitzar el vocabulari tècnic específic i d'interpretació de la disciplina.
21. Reconèixer la importància de controlar la qualitat dels resultats del treball i de la seva presentació.
22. Interpretar les fonts materials i documentals.
23. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
24. Dominar l'estructura diacrònica general del passat.

Continguts

1. Introducció a la història de la religió i el pensament en el món Antic.
2. El fenomen religiós en el món semita oriental.
3. El fenomen religiós en el món semita occidental i el món indoeuropeu.
4. La religió a l'antic Egipte.
5. Pràctiques religioses al món persa aquemènida.
6. La religió al món egeu del segon mil·lenni.
7. El fenomen religiós al món grec: poleis, mites i cultes.
8. Altres sistemes religiosos mediterranis: etruscs i cartaginesos.
9. La religió al món romà: de la fundació al Baix Imperi.
10. Naixement, consolidació i expansió del cristianisme

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tutories acadèmiques, seguiment dels treballs i orientació metodològica.	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24
Lectures especialitzades, estudi personal i preparació d'activitats d'avaluació.	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24
Classes magistrals, seminaris i activitats guiades d'anàlisi de fonts textuais, arqueològiques i iconogràfiques.	90	3,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24

El curs s'estructura en dos grans blocs, món oriental i món grecoromà. Metodològicament, l'assignatura consistirà en classes presencials en les quals es tractaran les diverses temàtiques plantejades a través de l'acompanyament de PWP. Les explicacions teòriques aniran sempre acompanyades del comentari de textos històrics i de discussions/debats sobre les qüestions analitzades a l'aula. Tots els materials tractats a classe es penjaran posteriorment al Campus Virtual. En el cas que, per raons de força major, la presencialitat no sigui possible, se substituiran les classes a l'aula per gravacions fetes pel professor i que es penjaran els dies que pertoqui al Campus Virtual.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Segon parcial	25%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24
Comentari crític d'una conferència	30%	0	0	3, 5, 6, 8, 10, 21, 22
Primer parcial	25%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24
Cerca bibliogràfica	20%	0	0	7, 9, 13, 14, 16, 22

Sistema d'avaluació

L'avaluació es durà a terme mitjançant el seguiment continuat al llarg de l'assignatura (avaluació continuada) dels processos cognitius i formatius de l'estudiantat. En aquest sentit, es preveuen quatre activitats d'avaluació:

- Activitat 1: cerca bibliogràfica de 20 articles científics sobre religió i pensament religiós al món antic (20%).
- Activitat 2: anàlisi i comentari crític d'una conferència relacionada amb els continguts de l'assignatura (30%).
- Activitat 3: primer examen parcial, que consistirà en una pregunta de definicions i un comentari d'un concepte, de text o d'imatge corresponents als continguts impartits durant la primera meitat del curs (25%).
- Activitat 4: segon examen parcial, que consistirà en una pregunta de definicions i un comentari d'un concepte, de text o d'imatge corresponents als continguts impartits durant la segona meitat del curs (

25%).

La qualificació final de l'assignatura resultarà de la suma ponderada de les diferents activitats d'avaluació. Igualment, es tindrà molt present la presencialitat i la participació activa en els debats i activitats desenvolupades a l'aula.

Per tal de superar l'assignatura, serà imprescindible obtenir una qualificació mínima de 5/10 en cadascuna de les activitats avaluables. En cas que qualsevol de les activitats (Treball 1, Treball 2, Primer parcial o Segon parcial) obtingui una qualificació inferior a 5/10, encara que la mitjana global de l'assignatura sigui igual o superior a 5, l'activitat suspesa haurà de ser recuperada durant el període de reavaluació.

Reavaluació

La reavaluació mantindrà el mateix nombre d'activitats que l'avaluació continuada. Les activitats no superades s'hauran de lliurar o realitzar dins el termini establert per al període oficial de reavaluació.

Per poder optar a la reavaluació serà necessari haver realitzat totes les activitats d'avaluació previstes durant el curs. En cas de no haver presentat qualsevol dels dos treballs o qualsevol dels dos exàmens parcials, l'estudiant no podrà acollir-se al procés de reavaluació.

Integritat acadèmica

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, aquest serà qualificat amb un 0, amb independència del procés disciplinari que se'n pugui derivar. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final de l'assignatura serà de 0.

En aquesta assignatura no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats mitjançant eines d'IA serà considerat una falta d'honestedat acadèmica i comportarà la qualificació de 0 en l'activitat corresponent, sense possibilitat de recuperació, sens perjudici d'altres sancions acadèmiques que puguin derivar-se en casos de major gravetat.

Avaluació única

Aquesta assignatura ofereix la possibilitat d'acollir-se a l'avaluació única. Aquesta opció implica una única data d'avaluació en la qual l'estudiant haurà de lliurar les activitats corresponents i realitzar una prova escrita presencial.

L'avaluació única constarà de les mateixes evidències d'aprenentatge i mantindrà les mateixes ponderacions que l'avaluació continuada:

- Activitat 1: cerca bibliogràfica de 20 articles científics sobre religió i pensament religiós al món antic (20%).
- Activitat 2: anàlisi i comentari crític d'una conferència relacionada amb els continguts de l'assignatura (30%).
- Activitat 3: examen final escrit (50%), que inclourà les preguntes corresponents als continguts de les dues parts de l'assignatura i un comentari de text o d'imatge.

Les activitats 1 i 2 s'hauran de lliurar obligatòriament el mateix dia de la realització de l'examen, en la data establerta pel professorat a l'inici del curs.

Per superar l'assignatura serà necessari obtenir una qualificació mínima de 5/10 en cadascuna de les activitats avaluables. En cas que alguna activitat obtingui una qualificació inferior a 5/10, encara que la mitjana global sigui igual o superior a 5, caldrà recuperar l'activitat suspesa durant el període oficial de reavaluació.

La reavaluació de l'avaluació única mantindrà la mateixa estructura i requisits que l'avaluació continuada. Per poder optar-hi, serà imprescindible haver presentat les activitats 1 i 2 i haver-se presentat a l'examen en la convocatòria ordinària.

L'estudiant rebrà la qualificació de "no avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 30 % de les activitats d'avaluació.

Els estudiants d'intercanvi que demanin avançar un examen han de presentar al professor un document escrit de la seva universitat d'origen que justifiqui la seva sol·licitud.

Bibliografia

Alvar, J. (ed.), *Formas de difusión de las religiones antiguas*, Madrid.

Alvar, J. (ed.), *Jerarquías religiosas y control social en el mundo antiguo*, Valladolid.

Alvar, J., *Los misterios: religiones "orientales" en el imperio romano*. Alvar, J., *Heroes, semidioses y daimones*, Madrid. Beck, H. (ed.), *A companion to ancient Greek government*, Blackwells, Oxford.

Bermejo Barrera, X. C., *Introducción a la sociología del mito griego*, Akal, Madrid.

Bermejo Barrera, X. C. et al., *Los orígenes de la mitología griega*, Akal, Madrid.

Borgeaud, M., *La Mère des Dieux : de Cybèle à la Vierge Marie*, Paris.

Detienne, M., *Los jardines de Adonis*, Akal, Madrid.

Detienne, M., *Apolo con el cuchillo en la mano*, Akal Madrid.

Detienne, M., *Dionisos a cielo abierto*, Madrid.

Farrington, B., *Ciencia y filosofía en la antigüedad*, Ariel, Barcelona.

Fergusson, J., *Le religioni nell'impero romano*, Laterza, Roma.

Graf, F., *La Magie dans l'Antiquité gréco-romaine: idéologie et pratique*, Paris.

Gregory, J. (ed.), *A companion to Greek Tragedy*, Blackwells, Oxford.

Kallendorf, C. W. (ed.), *A companion to the Classical tradition*, Blackwells, Oxford.

Loraux, N., *Nacido de la tierra. Mito y política en Atenas*, El cuenco de plata, Buenos Aires.

Muñoz Delgado, L., *Léxico de magia y religión en los papiros mágicos griegos*, Madrid.

Naiden, F. S., *Ancient Supplication*, Oxford.

Ogden, D. (ed.), *A companion to Greek Religion*, Blackwells, Oxford.

Ogden, D., *Magic, witchcraft and ghosts in the Greek world: A sourcebook*, Oxford University Press.

Ogden, D., *Greek and Roman Necromancy*, Princeton University Press.

Parker, R., Miasma: pollution and purification in early Greek religion, Oxford.

Requena, M., El Emperador predestinado: los presagios de poder en época imperial romana, Madrid.

Rey, A., La ciencia en la antigüedad, Mexico.

Vidal-Naquet, P. & Vernant, P., Mito y tragedia en el mundo griego, II vols., Akal, Madrid.

Vidal-Naquet, P., El cazador negro, Akal, Madrid.

VVAA., Pouvoir des hommes, signes des dieux dans le monde antique, Besançon.

Programari

-

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt